

► Pozvánka na výstavy:

Flora Olomouc - podzimní etapa „Hortikomplex“ - [Olomouc, výstaviště](#) - 11. - 14. 10. 2012

Expozice ČZS v pavilonu „H“ – výstava územních sdružení ČZS s jejich přehlídkou nejlepšího ovoce, především jádroviny a peckoviny; zelenina, hroznové víno a mnoho dalšího od členů ČZS, ale také s informacemi o aktuálním sortimentu a novinkách; odbornou poradnou k chorobám a škůdcům, k ochraně ovoce a zeleniny, ale také k odrudám ovoce, která je určena pro všechny návštěvníky. Součástí expozice bude opět výstavka hub s mykologickou poradnou. Uvidíte také přehlídku výpěstků **9. ročníku soutěže „Mladý pěstitel“, které se zúčastňují děti do 15 let.**

Podzimní zahradnické trhy - Výstava ovoce, zeleniny a školkařských výpěstků, prodejní trhy květin, ovoce, zeleniny, okrasných a ovocných dřevin, drobné zahradní mechanizace, pomůcek a potřeb.

Otevřeno: Čt - So od 9,⁰⁰ do 18,⁰⁰ hodin, **Ne** od 9,⁰⁰ do 17,⁰⁰ hodin;

Pro zájezdy lze opět využít nákup levnějších vstupenek !

Floria podzim - [Kroměříž](#) - 4. - 7. 10. 2012

Tradiční prodejní celostátní výstava pro zahrádkáře, chalupáře, zemědělce a milovníky přírody, která se do této doby konala ve Věžkách. Výstava Floria nabídne tradiční širokou nabídku jednotlivých zahradnictví – ovocné a okrasné stromky, konifery, sazenice a vše, co potřebuje a sází zahradník, zahrádkář a chalupář na podzim. **Speciální výstavy:**

Bonsají a čarověníků; lilí a jirín; Králík Moravy

ŽIVOT NA ZAHRADĚ 2012 - [Ostrava - Výstaviště Černá louka](#) - 5. - 7. 10. 2012

9. ročník podzimní výstavy pro zahrádkáře a včelaře. Za ČZS pořádají Územní sdružení ČZS kraje Moravskoslezského. Na výstavě opět budou výpěstky zahrádkářů i nezahrádkářů v překrásném aranžmá.

[Podrobnější informace a program výstavy.](#)

ZAHRAVA VÝCHODNÍCH ČECH - [Častolovice, areál výstaviště](#) - 5. - 7. 10. 2012

Pořádá ZO ČZS Častolovice, ÚS ČZS Rychnov n.K. a městys Častolovice. Vystaveno bude ovoce a zelenina z celých Východních Čech, květiny zastoupeny jirínami, chryzantémami, begoniemi a další.

Podzimní výstava - Křenovice, Společenský sál, ulice Václavská - 6. - 7. 10. 2012

ZO ČZS Křenovice pořádá 9. ročník Podzimní výstavy. Vystavují se výpěstky a výrobky místních občanů. Nejlepší výpěstek je odměněn ročním předplatným časopisu Zahrádkář. Výstava je prodejní. K prodeji jsou květiny, keramika, přírodní kosmetika a další dle nabídky prodejců.

Otevřeno: sobota 9 - 17 hod., neděle 8 - 17 hod. Vstupné dobrovolné

Oblastní výstava ovoce, zeleniny a květin - Zborovice, ZŠ - 6. - 7. 10. 2012

Výstavu pořádá ZO ČZS Zborovice v rámci 50. výročí založení ZO ve spolupráci s Územním sdružením ČZS Kroměříž v prostorách Základní školy Zborovice. Otevřeno 9 - 18 hod.

Po celou dobu výstavy zahrádkářské a včelařské poradenství, prodej stromkových angreštů, ochutnávka a prodej medu, aj.

Srdečně vás zvou pořadatelé

Okresní výstava ovoce a zeleniny - Machová - Kulturní dům - 6. - 7. 10. 2012

Pořádá ZO ČZS Machová ve spolupráci s Územní radou Zlín. K vidění bude kromě kolekcí odrůd jablek, hrušek, zeleniny také květiny, kolekce bylinek, sušené vazby a okrasné dřeviny.

Otevřeno: sobota 14 - 20 hod. a neděle 9 - 18 hod.

Výstava je jako každý rok zpestřena o soutěž **Nejlepší kolekce jablek roku 2012** a soutěž **O nejlepší jablko Machová 2012**. Přítomni budou instruktoři Územní rady Zlín a členové ČZS Machová, kteří zájemcům ochotně poradí.

Výstava ovoce a zeleniny – Halenkovice - 6. - 7. 10. 2012 - v sále Obecního úřadu v Halenkovicích
ZO ČZS pořádá tradiční výstavu ovoce a zeleniny a návštěvníci se můžou těšit i na další výpěstky našich členů a expozici včelařů.

Výstava ovoce, zeleniny a květin – Hvozdná - 6. - 7. 10. 2012

Pořádá ČZS Hvozdná. Otevřeno v sobotu 13 - 18 hod. a v neděli 8 - 17 hod. **v sále Kroužku**. O občerstvení bude náležitě postaráno (burčák). Je připravená tombola; Soutěž o jablko roku 2012; po dobu výstavy se budou prodávat zahrádkářské potřeby a hrnkové květiny; v neděli možnost zakoupení včelích produktů.

Podzimní zahrádkářská výstava – Žlutava - 13. 10. 2012 -

Košť slivovice a letních pálenek. Soutěž O Jablko roku a Zeleninu roku, vyhlášení výsledků třetího ročníku Rozkvetlá Žlutava, bohatý doprovodný program. Pořádá ZO ČZS od 13 hodin v Sokolovně.

Oblastní výstava ovoce a zeleniny - Moravská Třebová, v prostorách zámku – 13. - 14. 10. 2012

Pořádá Základní organizace ČZS Moravská Třebová v prostorách místního zámku od 9 do 17 hod.

Výstava bude doplněna bohatou květinovou výzdobou a výstavkou výkresů žáků místních škol.

Pohádkové krajinky ze sukulentních rostlin - [Brno Bystrc](#) - 18. - 28. 10. 2012

Výstava pořádá Sukulent Honc v Brně Bystrci, v Zahradním centru Čtyřlístek, Bystrcká 40 (vedle OBI, velké parkoviště u zahradnictví, šalinkami č. 1, 3 a 11 do zast. Kamenolom). Velká podzimní výstava, těšit se můžete zejména na rozkvetlé živé kameny a další kosmaticovité sukulenty, bude i něco nových exponátů. Již nyní můžete koupiti originální vánoční dárečky – misečky osázené sukulentíky.

Tradiční výstava chryzantém - [Ivančice, Besední dům](#) - 19. - 21. 10. 2012 – pořádá Klub CHRYZANTÉMA JIŽNÍ MORAVA, otevřeno: pátek a sobota od 9 do 18 hod., v neděli od 9 do 17 hod. odborná poradna zajištěna.

Oblastní zahrádkářská výstava - 19. - 22. 10. 2012 - Třebíč, Dům zahrádkářů, Švabinského č. 4724

25. Výstava ovoce, zeleniny, chryzantém, bonsají, léčivých rostlin. Prodej uznané sadby brambor, semen, hnojiv, pesticidů, hrnkových květin, ovocných a léčivých čajů, včelího medu a včelích produktů.

Výstavu pořádá územní sdružení ČZS Třebíč spolu s ZO Českého svazu včelařů Třebíč.

Otevřeno pátek 13 - 17 hod., sobota a neděle 9 - 17 hod. a v pondělí 8 - 13 hod.

IV. regionální výstava ovoce a okrasných rostlin - Boskovice, výstavní hala - Arboretum Šmelcovna, Dva dvory - 20. - 22. 10. 2012

Čtvrtý ročník pořádá Arboretum Šmelcovna Boskovice a ZO ČZS Boskovice za podpory Místní akční skupiny Boskovicko PLUS. Výstavy se zúčastní svými výpěstky společně se členy ČZS jednotlivých mikroregionů MAS Boskovicko PLUS a Arboreta Šmelcovna, ÚK ZÚZ - zkušební stanice Lysice, ZEAS s. s. Lysice, Agrospol, a.d. Knínice. Zahájení výstavy v sobotu ve 13.⁰⁰ hodin, pro veřejnost bude výstava otevřena od 14.⁰⁰ hodin do 17.⁰⁰ hodin, v neděli od 9.⁰⁰ do 17.⁰⁰ hodin a v pondělí od 9.⁰⁰ do 14.⁰⁰ hodin. Doprovodný program výstavy:

Prohlídka Arboreta Šmelcovna s naučnou stezkou ovocných dřevin a možností nákupu ovocných a okrasných dřevin v Prodejním centru. Odborná poradna - ovoce, okrasné a ovocné dřeviny.

Úroda z polí, zahrad a sadů - Valašský Hortikomplex:

[Rožnov pod Radhoštěm, Valašské muzeum v přírodě](#) - 20. 10. - 2. 11. 2012

V Janíkově stodole VMP se uskuteční tradiční výstava odrůd ovoce, zeleniny a vybraných zemědělských plodin včetně krajových odrůd ovoce. Výstava je pořádána současně i jako "**Okresní výstava ovoce a zeleniny ČZS**" okresu Vsetín. Výstavy se účastní také řada pěstitelů a šlechtitelů z celé Moravy.

Otevírací doba VMP je 10:00 až 16:00 hod, pondělí je zavírací den. Součástí výstavy je také přednáška pěstitelské firmy z Velhartic na téma **Brambory** v sobotu dne 27.10 2012 v 10:30 až 13:00 hod v Sušáku VMP.

Barvy podzimu - Šlapanice u Brna, v prostorách orlovný - 27. - 29. 10. 2012

ZO ČZS pořádá již tradiční výstavu výpěstků z našich zahrad Barvy podzimu. Na výstavě můžete zhlédnout velké množství chryzantém různých druhů, ale také ovoce a zeleninu.

Výstava je otevřena v sobotu a neděli od 8-18 hod., v pondělí od 8-12 hod. Pondělní výstava je určena zejména pro školy a školky.

◀▶ ☀ **Ochrana rostlin na zahrádce v listopadu:**

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autorů publikace:

Účinná ochrana zahradních plodin - Josef Horák, Jaroslav Rod, ([GRADA](#) – 2011)↓

◀ U **všech ovocných stromů a keřů** provádíme těsně při opadu listů tzv. **podzimní asanační postřik** bakteriostatickým a fungicidním měďnatým přípravkem. Ošetříme nejen stromy a keře, ale i zbylé opadané listy pod stromy. Takové ošetření např. Kuprikolem 50 je zvláště potřebné u broskvoní, kde podstatně omezí výskyt kadeřavosti v příštím roce, dále výskyt korových nekróz peckovin a navíc účinně zasáhne i proti nově se rozšiřující chorobě tzv. **suché skvrnitosti listů**. Toto houbové onemocnění se během vegetace projevuje skvrnitostí a dírkovitostí listů až jejich opadem, skvrnitostí plodů, odumíráním pupenů a konečně pak nekrózou pletiv, především na jednoletých výhonech kolem odumřelých pupenů. Infekce touto houbou (*Stigmia carpophila*) pak dovede podstatně oslabit kondici a úrodnost stromů, především broskvoní, ale i ostatních peckovin. Právě na podzim, v době opadů listů, mohou vzniknout podmínky příznivé pro infekci letorostů touto houbou přes jizvy po listových stopkách. Optimální pro tuto infekci je častý déšť a příznivé teploty v tomto období. Stačí, když jsou teploty lehce nad nulou (2-3 °C). Samotný postřik provádíme zásadně za suchého počasí, při teplotách nad 7 °C.

◀ **Spadlé listy** ze stromů a keřů na podzim **shrabujeme**. Listy napadené minujícími živočišnými škůdci likvidujeme. Pokud jsou napadeny listovými chorobami, zarýváme je do půdy, zakopáváme do země nebo je můžeme i zkompostovat. Podmínkou však je, aby poslední vrstva listů na kompostu byla dokonale překryta vrstvou zeminy nebo jiného materiálu (např. posečené trávy).

◀ V listopadu můžeme ničit i **mšici krvavou**, a to tak, že k patám jabloní nasypeme **prachové pálené vápno**. V něm uhynou i larvy vlnatky krvavé, které se sem stěhují k přezimování.

◀ V této době **odstraňujeme ze zahrady staré a nemocné stromy a keře**. Zvláště radikálně je třeba likvidovat peckoviny postižené virovou šarkou, jabloně postižené fytoplazmovou proliferací a maliník se známkami fytoplazmové metlovitosti. Pozor, ze země musíme odstraňovat všechny, dokonce i drobnější kořeny, z nichž by mohly vyrůst postižené odnože.

◀ Po provedení podzimního asanačního postřiku měďnatým fungicidem **vyčistíme postřikovač a uložíme ho** spolu s ochrannými přípravky **do suché místnosti**, kde teplota přes zimu neklesne pod bod mrazu.

▶ **Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13,⁰⁰ a 16,⁰⁰ hodinou (na sekretariátě ÚS ČZS)**

ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, tř. 1. máje 5, každou středu, mimo 1. v měsíci:

▶ členské známky na rok 2012 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2012“ + kalendářik

▶▶ **CD a publikace k objednání a zakoupení na ÚS ČZS Olomouc:**

- ▶ **CD:** Choroby a škůdci zahradních rostlin – aktualizovaná a doplněná verze (2012), J. Rod / cena 50,- Kč
- ▶ **CD:** Výstavy ČZS – nově zpracované CD - lze objednat na ústředí / cena 50,- Kč
- ▶ **publikace:** pomologie: Jádroviny a Peckoviny – Bc. T. Jan a Ing. D. Nestrta – cena 120,- Kč za jeden díl
- ▶ **publikace:** Účinná ochrana zahradních plodin / Rostlinolékař radí – J. Horák, J. Rod / cena 185,- Kč / při osobním odběru
- ▶ **publikace:** Zahrádkáři v Čechách a na Moravě – ČZS – cena 50,- Kč vč. poštovného a balného na základě objednávky ZO nebo ÚS
- ▶ **publikace:** Atlas chorob a škůdců ovoce, zeleniny a okrasných rostlin, 4. vydání – J. Rod / cena 228,- / při osobním odběru
- ▶ **publikace:** Ovocnářská ročenka 2012 – cena 20,- Kč

Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – J. Rod, tel.: 723 339 521, e-mail: jaroslav.rod@centrum.cz

tajemník - J.Skarupský, tel.: 605 127 698, e-mail: j.skarupsky@seznam.cz

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152

Redakce: Vlasta Schubertová, ČZS ÚS Olomouc - konečná úprava

(neprošlo jazykovou úpravou)

► Listopad svým chladnějším, vlhčím počasím umožňuje na zahrádce přesazovat ovocné stromky - např. jádroviny můžete vysazovat až do zámrazu. Vysazujete-li maliník, seřízněte výhony hned po výsadbě (na 30 cm). Tímto zásahem budete aktivovat pupeny u kořenů k tomu, aby rostliny na jaře vyrašily v nové pruty.

► Z révových keřů se sklízí poslední hrozny pozdních odrůd. Půda se po sklizni u keřů kypří, keře můžete přihnout zemí, nebo kompostem. Všechno spadané listí shrabte a uklid'te, neboť poskytuje zimní úkryt škůdcům a může být infikováno spórami houbových chorob. Chorobami napadené listí se likviduje ohněm, ostatní je možné zkompostovat s dalším materiálem, bohatším na dusík (spadané listí obsahuje dusíku velmi málo a proto se současně do kompostu přidává rohovina, nebo močovina).

► Po opadu listů na zahrádce se používá také tzv. podzimní asanační postřik měďnatými přípravky. Při tomto zásahu se postřikují stromy, keře a opadané listí na zemi. Larvy vlnatky krvavé se na přezimování stěhují ke kořenům stromů - proto k patám stromů nasypete prachové vápno, které tyto larvy hubí. Kontrolujte lepkové pásy proti píďalkám a v případě, že lep již přestává lepit, tak jej obnovte.

► Ovocné stromy pohnojte kompostem mělkým zapravením do půdy, u mělce kořenících (meruňky, broskvoně, či jádroviny na typových podnožích) však velmi opatrně, abyste nepoškodili kořeny. U nově vysázených stromků a mladých rostlin nahrňte půdu a kompost ke kmínkům a ponechte takto do jara. U bobulovin se osvědčilo mulčování půdy různou organickou hmotou (odřezky dřeva, hobliny, sláma, listí). Tato hmota se nastýlá buď přímo v surovém stavu, nebo po zkompostování, kdy se využije uvolnění živin současně k hnojení.

► Dosud nesklizenou mrkev urychleně sklíd'te, jakož i příp. celer a kořenovou petržel, které vám ze října zůstaly ještě v půdě. Po očištění kořenů a zbavení listů můžete tyto zeleniny ukládat do písku ve sklepě. Černý kořen nastelte ochrannou vrstvou (listí, nebo hnůj) do výše 20 cm. Pro zvýšení izolační schopnosti této vrstvy nastýlaný materiál naechrejte. Po tomto opatření můžete sklízet podle potřeby i v zimě. Před silnými mrazy založte ze zahrádky do sklepa čínské zelí. Uvolněné záhony po sklizni vyčistěte od rostlinných zbytků a plevelů a hluboko zryjte. Podle možností rozvezte na zryté záhony kompost.

► Na zahrádce vám zůstávají v zemi zimní odrůdy růžičkové kapusty, hlávkové kapusty (ARKTA), kadeřávek, salát, česnek. Hrozí-li holomrazy, je dobré tyto rostliny chránit listím, chvojím, nebo slamnatým hnojem. Ke konci měsíce založte v pařeništi, nebo ve sklepě pór a na rychlení si připravte rebarboru. Rostlinu rebarbory po vyrytí z půdy i s balem (když již jí odumřou listy) uskladněte přechodně na chladném místě (stodola apod.). Kořeny chraňte proti vyschnutí, případný mráz pouze stimuluje rašení rostliny. Tu přenášejte do sklepa až tehdy, kdy ji budete chtít rychlit.

► Listopadové počasí obvykle umožňuje dosázet keře růží, ale i některé cibuloviny, které nejsou příliš náročné na délku, potřebnou k zakořenění - cibulovité kosatce, snědek, či modřence. Všechny keře růží nahrňte zeminou s kompostem (aspoň 20 cm nad místo očkování), bujně výhony seřízněte před nahrnutím asi o 1/3. Stromkům růží se po opatrném ohnutí k zemi upevňují korunky, po svázání se zakrývají chvojím, listím či slámou a kopčí zeminou. Nelze-li kmínek ohnout, obalte pečlivě celou korunku i s místem očkování silným papírem a dobře zavažte. Chvojím, nebo podobným materiálem zakryjte na zimu rovněž choulostivější rostliny na skalce a dvouletky, které by měly příští rok kvést. Stonky trvalek ořežte a ořezané zbytky se semeny ze zahrádky odstraňte. Jestliže nemrzne, tak stálezelené dřeviny a jehličnany na zimu důkladně zalijte. Živé ploty jehličnanů máte možnost ještě tento měsíc tvarovat, koncem měsíce se můžete pustit do prořezávání okrasných dřevin. K tomu, aby byla co nejlépe využita zimní vlaha okrasnými dřevinami, proved'te obrytí. U listnatých keřů se toto kypření provádí po opadu listí, které kypřením mělce zapravíte do povrchové vrstvy půdy. Také k rododendronům a azalkám přihrňte listí, nebo listí s rašelinou. Některé okrasné dřeviny jsou zvláště citlivé na holomrazy (tamaryšky, komule, ibišky) a proto doporučujeme tyto rostliny chránit nakrytím asi 20 cm vrstvy listí na zemi v místě, kde je možné předpokládat kořeny. Mimo namulčování slámou u plaménku můžete nadzemní část rostliny do výše 1,5 m obalit proti účinku východních větrů. Provádí se to zvláště u velkokvětých typů, aby rostliny nezmrzly až k zemi.

► Mečíkové hlízy před uskladněním očistěte v době, kdy lze starou hlízu snadno oddělit od lůžka nové hlízy (odstraňte zbytky stonku, usušte) a přeneste do místnosti, kde budou přezimovat. Vhodné je i před uskladněním hlízy suchou cestou (zaprášením) namořit. Přezimujte je nejlépe na plochých lískách (nejvíce 2 vrstvy na sobě pro snadnou kontrolu) v podmínkách sucha a dobrého větrání za teplot 5-10 °C.

► Hlíznaté a cibulnaté květiny, které vám zůstávají v půdě přes zimu, nakryjte 6 cm vrstvou kompostu. Trávník, na kterém vám zvláště záleží, můžete na zimu pokrýt vrstvou kompostové zeminy (cca 5 cm) proti vymrzání. Vodní rostliny (lekníny apod.) přeneste na místo jejich přezimování (např. sklep s teplotou do + 5 °C). Všechny vodní nádrže vypust'te a naplňte listím, kádě po vylití vody naplňte rašelinou. Koncem měsíce ošetřete rovněž vodovod na zahrádce (vyprázdnění, obalení trubek vystupujících z půdy vrstvou slámy, obalení kohoutků).